

UTRECHT ACTIVITEITEN VERSLAG 2021

UTRECHT
**ACTIVITEITEN
VERSLAG 2021**

Art.1 MN

COLOFON

Dit is een uitgave van:

Art.1 Midden Nederland
Kaap Hoordreef 42
3563 AV Utrecht
030-232 86 66
www.art1mn.nl
info@art1mn.nl

Meer informatie

info@art1mn.nl

© 2022, Art.1 Midden Nederland, Utrecht

Vormgeving

Miriam Fuselier

Vormgeving

Jan Cor van Manen, Team Art. 1 Midden Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of overgenomen worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit activiteitenverslag is een voorschot op de multi-agency rapportage 2021 die ook over 2019 en 2020 is uitgebracht. Door vertraging in de aanlevering van cijfers door andere partners, wordt de multi-agency rapportage later uitgebracht als onderdeel van de publicatie van de landelijke cijfers aangeleverd door de regionale meldpunten die lid zijn van de Landelijke Vereniging tegen Discriminatie (www.discriminatie.nl). Het Ministerie van Binnenlandse Zaken is van deze situatie op de hoogte.

UTRECHT

ACTIVITEITEN VERSLAG 2021

Art.1 MN

Wethouder Linda Voortman en Orkun Demir van Art.1 MN in Bibliotheek Kanaleneiland tijdens Art.1 MN On the Road activiteit.

VOORWOORD

Het jaar 2021 droeg de echo's van #blacklivesmatter, de moord op George Floyd en de coronapandemie met zich mee. In het anti-discriminatieveld was dit op verschillende manieren zichtbaar en voelbaar.

Zo verschenen er in 2021 verschillende manifesten vanuit maatschappelijke groeperingen met een verhoogd risico op uitsluiting en discriminatie. In deze manifesten werd vaak gerefereerd naar de (on)mogelijkheid van het melden van discriminatie of althans het melden op een manier dat enige mate van genoegdoening opleverde voor de melders. Een concreet voorbeeld is het Zwart Manifest waarin een paragraaf is opgenomen over de hervorming van de antidiscriminatievoorzieningen.¹

Vanuit deze roep om hervormingen zijn wij vanuit Midden Nederland dieper in gesprek gegaan met sleutelfiguren, al is het contact met informele leiders van oudsher een traditie bij Art.1 MN. De samenwerking met de antidiscriminatievoorzieningen in de 4 grote steden (Amsterdam, Den Haag, Haaglanden, Rotterdam en Utrecht) werd aangehaald. Hier kwamen in het najaar van 2021 twee projecten uit rollen, gefinancierd door de G4 gemeenten, die bij voltooiing een kwaliteitsslag zullen betekenen voor het antidiscriminatieveld in het geheel en voor de melder in het bijzonder. In analogie van de coronadashboard wordt er nu gewerkt aan een antidiscriminatie-dashboard waarbij melders, gemeenten en andere belanghebbenden in bijna realtime kunnen zien waar meldingen van discriminatie worden gemeld en op welke discriminatiegronden. Ook is er een traject in gang gebracht om de keten van de eerstelijns hulpverlening in het kader van de opvang van slachtoffers van discriminatie in kaart te brengen evenals de krachten en competenties van de betrokken organisaties. De verwachting is dat op deze manier er een beter vangnet en doorverwijzingsstructuur kan worden gecreëerd ten behoeve van de melders van discriminatie.

Daarnaast consolideerde zich in 2021 het fenomeen van de coronamelder. In het tweede opeenvolgend jaar van de pandemie, voelden burgers zich buitengesloten door de coronamaatregelen van de Rijksoverheid, ook al ging het hierbij om maatregelen ter bescherming van de volksgezondheid. Van discriminatie op wettelijke gronden was geen sprake. Echter, omdat wij ervaren uitsluiting registreren werden ook deze melders door ons opgevangen. Op initiatief van de klachtbehandelaars van Amsterdam en Utrecht werd er een landelijke coronawerkgroep in het leven geroepen die in samenspraak met externe experts het dialoog aangingen over het eenduidig afhandelen en registreren van deze meldingen. Opvallend bij de coronamelders was dat hele groepen in de Nederlandse samenleving voor het eerst ervoeren hoe het voelt om bijvoorbeeld de toegang geweigerd

¹ Website: <https://zwart-manifest.nl/home/> (maart, 2022)

te worden bij een etablissement. Dit bracht veel frustratie en agressie met zich mee, ook in de bejegening van onze klachtbehandelaars. Dit terwijl de reguliere discriminatiemelder dit wel vaker heeft meegemaakt en doorgaans contact zoekt met een antidiscriminatievoorziening als er gevoelsmatig een druppel een emmer heeft doen overlopen. Die melder is doorgaans op een rustiger manier op zoek naar advies, een luisterend oor of dialoog.

In 2021 werden er in totaal meer dan 600 meldingen van discriminatie bij Art.1 MN geregistreerd. Van alle meldingen ging een derde over ervaren corona uitsluiting en een derde van de meldingen over het discriminatiegrond ras. Art.1 MN ontving in 2021 in Utrecht 268 meldingen van discriminatie. Dit tegenover de 352 meldingen in 2020. De daling laat zich verklaren door het coronalied van 2020, één incident waarover 140 inwoners een melding deden. In 2021 waren er geen bulkmeldingen, maar 268 unieke meldingen. Dit betekent dat de (unieke) meldingen feitelijk drie jaar op een rij zijn gestegen. Zie de bijlage voor een uitgebreidere toelichting op de meldcijfers.

Gelukkig waren er ook positieve hoogtepunten in de gemeente Utrecht dankzij de inzet van ambtenaren en bestuurders van de stad. In de zomer van 2021 presenteerde wethouder Linda Voortman de anti-discriminatie agenda. Deze presentatie zette de kroon op een mooi traject waarbij er met de diverse gemeenschappen in de stad maandenlang en op verschillende momenten het dialoog is gevoerd over een mogelijke inhoud van die agenda en hoe de inclusieve stad van de toekomst eruit zou moeten zien. Vanuit Art.1 MN was het een eer om een digitale fieldlab te mogen verzorgen voor de Dienst Maatschappelijke Inclusie en Asiel van de Gemeente Utrecht met daarna een fysieke wandeling van de Bitterzoete Route. In het najaar stonden wij met de kraam van Art.1 Midden Nederland bij het ROC, de bibliotheek en de moskee van Kanaleneiland. Het direct contact met de burger wordt steeds belangrijker om nog voordat zich een voorval van discriminatie voordoet, de juiste informatie te kunnen bieden. In december werden de coronamaatregelen weer aangescherpt waardoor het mensenrechtendiner voor het tweede achtereenvolgende jaar geen doorgang kon vinden. Ter ondervanging hiervan werd er een serie van drie panelgesprekken georganiseerd met partnerorganisaties. De panelgesprekken gingen over de volgende onderwerpen:

- Immateriële reparaties: hiermee werd bij voorbaat een brug geslagen met de toekomstige excuses voor het slavernijverleden van de stad Utrecht. Excuses zijn namelijk een vorm van immateriële reparaties

- Anti-Aziatisch racisme (*Hanky Panky Goodbye*): we schrokken van het feit dat de Aziatische gemeenschap meer dan twee jaar na het coronalied van 2020 nog steeds veel last heeft van straatintimidatie en racisme.
- Onzichtbare vrouwen: veel vrouwen op de dwarsverbanden van ras, levensovertuiging, seksuele geaardheid of leeftijd die zich niet identificeren met traditionele visies op vrouwen blijven onzichtbaar in het gender debat. Dit geldt ook voor de specifieke uitdagingen waar zij tegenaan lopen. Met dit panelgesprek wilden wij de aandacht vragen voor een inclusiever gender debat. (Panelgesprekken opnieuw volgen? Zie onze Facebook- pagina).

Wij hopen samen met de gemeente Utrecht deze toewijding en commitment voor het bestrijden van discriminatie in de stad te kunnen voortzetten zodat alle burgers een steeds grotere betrokkenheid, inclusie en saamhorigheid ervaren in deze mooie stad.

#utrechteltmee
#jijtelmee
#vooralnu

Bernice Calmes

Directeur
Art.1 Midden Nederland

EINDEJAAR GEDICHT

Het pad dat ik tot maart 2020 nam is onbegaanbaar geworden
Ik wandel in een totaal veranderd landschap en kijk
door een mistige bril vanwege mijn mondkapje
naar nieuwe woorden, nieuwe bedrijven, nieuwe ....

Is het herfst of is het winter
zo aan het einde van het jaar vervagen de seizoenen
lente en zomer zijn zeker voorbij
de veerkracht van mijn jeugd lijkt soms met corona verdwenen

Toch ben ik uit deze "corona bubbel" aan het stappen
Weg van angst, weg van al die vijandige meningen
Op anderhalve meter kan ik jou ook zien
Op anderhalve meter kan ik jou ook spreken

Jij die een verhaal te vertellen hebt
Jij die net je hond aan het uitlaten bent
Jij die op het veld jouw sporters persoonlijk traint
Ik zie de twinkelingen in jullie ogen, de knipoog, dat kleine gebaar

Dat wil ik vasthouden, dat wil ik omarmen en meegeven
aan iedereen voor in het nieuwe "regenboog" jaar.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	9
KLACHTBEHANDELING/ MELDPUNT	23
MONITORING EN RAPPORTAGE	24
INFORMATIEVOORZIENING EN VOORLICHTING	24
MELDINGSBEREIDHEID	25
EDUCATIE SCHOLEN	28
EDUCATIE PROFESSIONALS	30
KLEURLES	31
ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE	33
MOSLIMDISCRIMINATIE	36
LHBTIQ+	43
HORECA/ PANEL DEURBELEID	44
HANDICAP EN CHRONISCH ZIEKEN	44
ONTMOETINGEN IN BUURT EN WIJK	45
PIETENPACT	48
BITTERZOETE ROUTE	50
MENSENRECHTENCOALITIE	50
SPORTAKKOORD	51
PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN	54
WONINGMARKTDISCRIMINATIE	54
ROLMODELLEN PROJECT	55
EVENEMENTEN EN 5 MEI	56
ACTUALITEITEN	57
DIVERSITEITSPRIJS EN ANNIE BROUWER – KORFPRIJS	57
BELEIDSADVIES	58
NETWERKEN	59
URENVERANTWOORDING	63
BIJLAGEN	67

Veelgebruikte afkorting

Art.1 MN

Stichting Art.1 Midden Nederland

Team Art.1 Midden Nederland bij Anafora, Utrecht

VERANTWOORDING
ACTIVITEITEN 2021

Een studente van de Scholen in de Kunst, Amersfoort, leverde deze tekening voor de Eindejaar kaarten van Art.1 MN bestemd voor burgers met een verhoogd risico op eenzaamheid.

KLACHTBEHANDELING/MELDPUNT

Prestatie afspraken

Realisatie jan - dec 2021

Klachtbehandeling en registratie

- 268 meldingen van inwoners
- 269 meldingen met voorval in Utrecht

Art.1 MN ontving in 2021 in Utrecht 268 meldingen van discriminatie. Dit tegenover de 352 meldingen in 2020. De daling laat zich verklaren door het coronalied van 2020, één incident waarover 140 inwoners een melding deden. In 2021 waren er geen bulkmeldingen, maar 268 unieke meldingen. Dit betekent dat de (unieke) meldingen feitelijk drie jaar op een rij zijn gestegen. Zie de bijlage voor een uitgebreidere toelichting op de meldcijfers.

Ook was er regelmatig contact met de ambtenaren van de gemeente Utrecht. Er vonden circa 21 (telefonische en online) afstemmingsmomenten plaats. Met de wethouder Linda Voortman waren er vier ontmoetingsmomenten, waarvan 2 online tijdens de ophaalsessies voor de Anti-discriminatie agenda en een andere tijdens een online expertmeeting over arbeidsmarktdiscriminatie.

MONITORING EN RAPPORTAGE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Multi-Agency Rapport	• Gerealiseerd
2. WGA-tabellen	• Gerealiseerd
3. G4-rapportage	• Gerealiseerd

De Monitor Discriminatie 2020: Provincie Utrecht (multi-agency rapportage) is gerealiseerd in April 2021. De cijfers van Utrecht zijn hierin opgenomen. In 2022 zal er wederom een multi-agency rapportage worden geleverd.

Door middel van factsheets en nieuwsberichten hebben wij ook over spraakmakende thema's en actualiteit gerapporteerd. De volgende factsheets zijn in 2021 gerealiseerd:

- Factsheet Lunar New Year (Anti Aziatisch racisme)
- Factsheet G4: Samenwerkingen en meldingen 2021
- Factsheet Moslimdiscriminatie
- Factsheet Ketu Koti (Afrofobie)
- Factsheet Kristal nacht (Antisemitisme)
- Factsheet Highlights 2020

Deze producten zijn te vinden op de website van Art.1 MN

INFORMATIEVOORZIENING EN VOORLICHTING

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Informatieverzoeken behandelen	• Gerealiseerd

Vanuit Utrecht werden er circa 80 informatieverzoeken ontvangen. In 2021 ontving Art.1 MN ongeveer hetzelfde aantal. Zoals gebruikelijk waren de meldingen divers van aard en deden betrokkenen een beroep op de beschikbare kennis en expertise bij Art.1 MN op het gebied van de gelijke behandelingswetgeving, inclusie, diversiteit en goede praktijken.

MELDINGSBEREIDHEID

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Vraag gestuurde netwerkcontacten	• Gerealiseerd
2. Communicatie en (digitale) publiciteit	• Gerealiseerd
3. 0,4 FTE Extra	• Gerealiseerd

Vanwege de aanhoudende coronamaatregelen waren publiekelijke bijeenkomsten ook in 2021 aan strenge voorwaarden verbonden. Desondanks heeft Art.1 MN diverse bijeenkomsten (online) georganiseerd. Met het project Art.1 MN on the Road stond de organisatie met een kraam bij de ROC, de bibliotheek en de moskee van Kanaleneiland. Hiermee zoekt Art.1 MN proactief de burger op om informatie te kunnen bieden over uitsluiting en discriminatie, nog voordat er een incident van discriminatie plaatsvindt. Met de campagnes #jijtelmee en #popuitjebubbel hebben we de meldingsbereidheid via online kanalen trachten te vergroten. De #popuitjebubbel campagne was een doorontwikkeling van de #jijtelmee campagne. Vanwege de lockdown zagen we toenemende situaties van micro agressie, ook jegens onze klachtbehandelaars. Burgers raakten hun sociale vaardigheden langzaam aan kwijt. Met de #popuitjebubbel campagne deelden medewerkers van Art.1 MN met het bredere publiek, hoe zij na de lockdowns op zoek gingen naar manieren om een positieve verbinden te maken met de samenleving.

Met maandelijks meer dan 20 posts verspreid over verschillende sociale media hebben we ons organische bereik weten te vergroten. Op deze manier worden er dagelijks meer mensen op de hoogte gehouden van de werkzaamheden binnen Art.1 MN. Ook verzond Art.1 MN in 2021 meer dan 12 nieuwsbrieven naar verschillende doelgroepen. Gedurende het jaar is het aantal abonnees op de algemene nieuwsbrief verdubbeld.

Bijeenkomst met sleutelfiguren gemeente Utrecht, bij de Assoenna Moskee.

EDUCATIE SCHOLEN

Prestatie afspraken

1. 10 BO lessen
2. 10 VO lessen
3. Overige educatie
4. Projecten en Producten
5. Ondersteuning curriculum scholen
6. Trainerspool
7. Landelijke Educatie dag voor anti-discriminatie voorzieningen

Realisatie jan - dec 2021

- 1 les, 3 aangevraagde lesbrieven
- 14 gastcolleges HO/WO
- Studentenverenigingen HU, UU, UCU en Human Library
- Samenwerking UU & Lys+ Altrecht

- Uitgebreid met 3 krachten
- Fysieke bijeenk. afgelast i.v.m. Corona; ging digitaal wel door

Het jaar 2021 was vanwege corona een moeilijk jaar voor vele onderwijsinstellingen en daarom ook moeilijk benaderbaar. In het onderwijsveld waren er vanwege de coronasituatie, andere prioriteiten. Desondanks zijn er in 2021 gastcolleges uitgevoerd op de Hogeschool Utrecht en de Universiteit Utrecht. Het bewerkstelligen hiervan was niet altijd even makkelijk omdat ook deze instellingen grotendeels dicht waren. Ook nam Art.1 MN deel aan de Human Library op Vrouwendag. De online trainingen (zie website Art.1 MN zijn in 2021 vernieuwd, en het aanbod is herzien en verder aangescherpt. Er zijn twee trainingen gegeven op Utrecht University College, en een training aan Thirty030. Ook is er een nieuw projectplan gecreëerd met Altrecht en Live Your Story voor mentaal kwetsbare jongeren. De trainerspool werd uitgebreid met drie nieuwe krachten en verder geprofessionaliseerd.

Respect & accepteren

- Mens centraal
- positief
  - Vooroordelen checken
  - Open blijven staan

Mening bijstellen

Reflectie → Handelen

- Luisteren
- Rustig
- groeten
- Vragen stellen
- bijstellen

... iemand benaderen zoals...
... jezelf behandeld wil worden
+ (... de ander behandelt

- Start met u

www.art1mn.nl

EDUCATIE PROFESSIONALS

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Trainingen voor professionals (10)	• Gerealiseerd

Art.1 MN heeft diverse trainingen verzorgd voor professionals, zoals onder meer bij de gemeente Utrecht, twee woningbouwcorporaties van Utrecht, de BOAs, de politie, het buurtteam, de Tussenvoorziening en de Spoedpost Utrecht. De trainingen werden positief beoordeeld door de deelnemers. Zo vertelde een participant in de evaluatie: "Ik vond de manier van lesgeven erg fijn en er was veel persoonlijke aandacht vanuit de trainer".

KLEURLES

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. 20 voorstellingen	• Gerealiseerd
2. Workshop ontwikkelen	• Gerealiseerd
3. Online versie doorontwikkelen	• Gerealiseerd
4. Openbare voorstelling (2x)	• Gerealiseerd

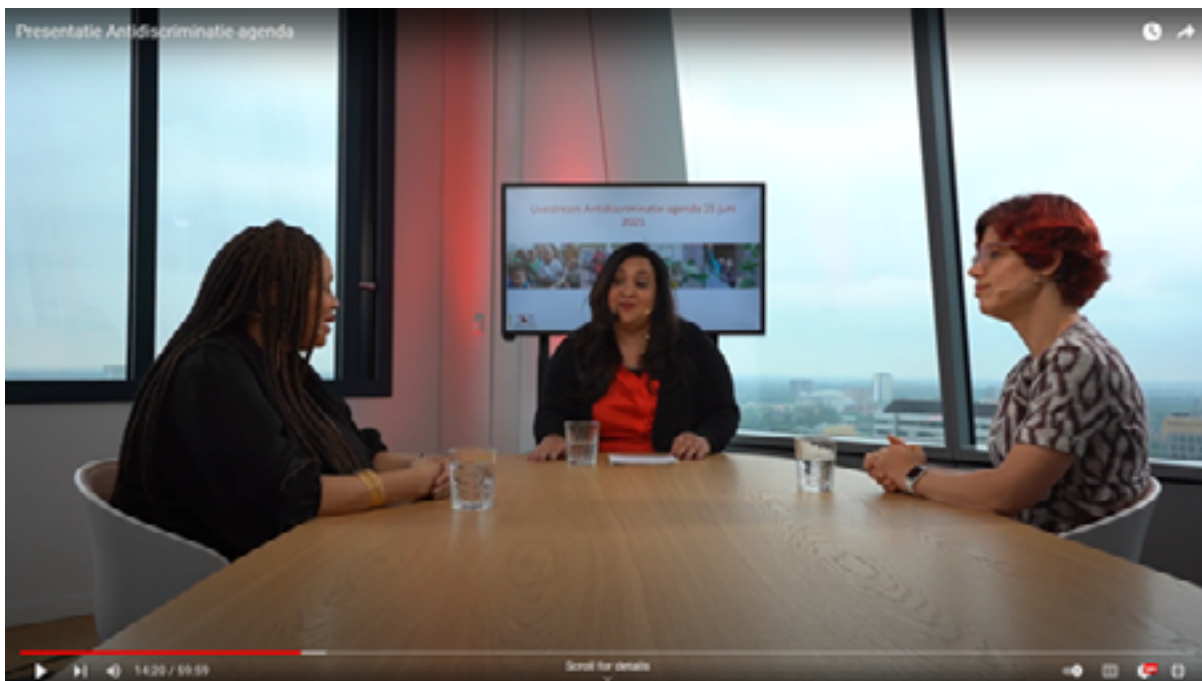
Stichting Art.1 MN en Stichting Live Your Story hadden het plan gevat om minimal twintig voorstellingen en bijbehorende workshops van Kleurles mogelijk te maken op VO en MBO/HBO scholen; om zo racisme, diversiteit en ongelijkheid bespreekbaar te maken onder jongeren."

Kleurles is een dynamische theatervoorstelling die verschillen, vooroordelen en racisme bespreekbaar maakt. Wat kan je kleur betekenen voor je kansen in de maatschappij? Wat is het verschil tussen bewust en onbewust racisme? Kleurles wordt gespeeld op de middelbare school en andere plekken waar jonge mensen samenkomen. De spelers vertolken de ervaringen van henzelf en van eerder geïnterviewde jongeren, over vooroordelen, misplaatste grappen, pijnlijke opmerkingen en je plek zoeken en vinden in de samenleving. Dit doen ze tussen de tafels in de klas, vlakbij de leerlingen en samen met de leerlingen.

Tijdens Kleurles spelen drie spelers van verschillende afkomst. Een derde generatie Turkse Nederlander (wiens opa vanuit Turkije naar Nederland kwam), een vrouw met Surinaams Nederlandse afkomst (een zwarte vader en een witte moeder) en een witte Nederlander. Ze delen verhalen en ervaringen en zoeken samen naar een antwoord op ongewenste en vaak onbedoelde reacties over hun afkomst en identiteit. Ze brengen een voorstelling die ze zelf hadden willen zien toen ze jong waren. In de voorstelling en de aansluitende workshop wordt er samengewerkt aan een veilige omgeving waarin alle leerlingen kunnen vieren dat ze anders en toch gelijk zijn.

Dit project liep al vanaf 2019 en is apart verantwoord en afgerekend. Er is een nieuwe Kleurles voorstelling gemaakt, geschikt om online op te voeren. Deze is twee keer vertoond tijdens de Week Tegen Racisme, en nog eens in April 2021. De voorstelling is in totaal drie keer op de Hogeschool Utrecht gespeeld, en de bijbehorende workshop is zes keer gegeven.

Uitzending ter gelegenheid van de presentatie van de Antidiscriminatie agenda van de Gemeente Utrecht (Bernice Calmes, Rahma El Hannoufi en wethouder Linda Voortman).

ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Netwerkcontacten	• Gerealiseerd
2. Advisering	• Gerealiseerd
3. Kennisdeling	• Gerealiseerd
4. Deelnemen aan bijeenkomsten	• Gerealiseerd
5. Trainingen en Workshops	• Gerealiseerd

Er is een pilot telefonische meldlijn opgezet voor bijstandsgerechtigden. Deze pilot is uiteindelijk door de gemeente opgeschort vanwege het huidige beleid om aparte meldpunten te ontmoedigen. Voor voornoemde meldlijn is er promotievideo, flyers en visitekaarten gemaakt en verspreid. Op 5 oktober heeft er een PACT Expertmeeting arbeidsmarkt plaatsgevonden. In aanloop naar deze expertmeeting zijn er netwerkgesprekken gevoerd met o.a. SER - Charter Diversiteit, De Normaalste Zaak, de Kamer van Koophandel en andere relevante partners in de provincie Utrecht. Art.1 MN heeft aanvullend ook logistieke ondersteuning geboden. Het creëren en versturen van de save-the-date en uitnodigingen, het bijhouden van de deelnemerslijst en het nabellen van genodigden en notulieren vielen hieronder. Er is vanuit Art.1 MN ook geadviseerd bij het opstellen van het document 'Utrecht Inclusief'. Het actieplan Werkbeweging is in 2021 afgerond. Voor de Universiteit van Utrecht, verzorgde Art.1 MN een webinar over Arbeidsmarktdiscriminatie.

Opname webinar Faculteit Migratie van de Universiteit van Utrecht voor het thema Arbeidsmarktdiscriminatie (Bernice Calmes, dr. Valentina di Stazio en dr. Ilse van Liempt).

MOSLIMDISCRIMINATIE

Prestatie afspraken

1. Contact met moskeeën en Islamitische organisaties
2. Sleutelfiguren uit het netwerk trainen
3. Bijeenkomsten voor jongeren (2)
4. Uitzoeken haalbaarheid van een meldlijn

Realisatie jan - dec 2021

- Gerealiseerd
- Traject opgestart
- Traject opgestart
- Gerealiseerd

Surat al Imran 3:103

“En houd allen stevig vast aan het koord van Allah en wees niet verdeeld, en gedenk de gunst van Allah aan jullie toen jullie vijanden waren en de islam jullie harten bij elkaar bracht”

Hoorcollege voor medewerkers Art.1 MN in het kader van een handelingsperspectief bij moslimdiscriminatie van Imam Abdeljalil Sayfaoui, 2020

Kraam Art.1 MN on the Road bij Moskee Kanaleneiland.

Begin april 2021 heeft er een online overleg met voorzitters en imams van verschillende Utrechtse moskeeën plaatsgevonden. In het tweede kwartaal verscheen de factsheet 'Moslims in de provincie Utrecht'. Alle Utrechtse moskeeën zijn aangeschreven in verband met het opzetten van een mobiel meldpunt op locatie. Ook het oprichten van een stuurgroep voor het organiseren van jongerenbijeenkomsten werd in dit schrijven geopperd. Er zijn goede voortgangsgesprekken gevoerd met sleutelfiguren en vertegenwoordigers van de Islamitische gemeenschap. Echter, de berichten in de pers over vermeende spionage bij moskeeën en strubbelingen met het gemeentelijk bestuur hebben het

Bezoekers Kraam Art.1 MN bij Moskee Kanaleneiland.

enthousiasme flink getemperd. Afspraken werden geannuleerd. In het vierde van 2021 lukte het uiteindelijk toch om een gesprek te voeren met vertegenwoordigers van moskee Kanaleneiland, waarbij warme contacten zijn gelegd. Het gevolg was dat Art.1 MN bij de moskee mocht staan met een informatiekraam die goed is ontvangen. Honderden stuks van Art.1 MN merchandising werden uitgedeeld. De verwachting is dat de in 2021 gestarte trajecten in 2022 kunnen worden voortgezet. Ten aanzien van de meldlijn is geconcludeerd dat een meldspreekuur waarschijnlijk een grotere kans van slagen heeft.

In 2021 ontving Bernice Calmes, directeur van Art.1 MN, de Regenboogpluim. Dit is een blijk van waardering van COC MN aan een persoon of een organisatie die zich heeft ingezet voor de LHBTIQ+ gemeenschap.

Midzomergracht 2021 met promotie materiaal van het LHBTIQ+ meldplatform #weblijvenonzelf.

LHBTIQ+

Prestatie afspraken

1. Pinkpanel
2. LHBTIQ+ Veiligheidsoverleg
3. Utrecht Canal Pride
4. Meldingsbereidheid/Meldplatform
5. Deelname werkgroep LHBTIQ+ Onderwijs

Realisatie jan - dec 2021

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Afgelast
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

In 2021 is de Utrecht Canal Pride afgelast, maar Art.1 MN heeft zich op de andere vlakken extra ingezet voor de gelijke behandeling van LHBTIQ+ personen in de gemeente Utrecht. De resultaten van het PinkPanel zijn in april gepresenteerd door middel van een infographic. Ook is er een PR-strategie ontwikkeld voor meldplatform WeBlijvenOnszelf.nl, die in april en mei is uitgezet. Bovendien was #WeBlijvenOnszelf hoofdsponsor van de Midzomergracht festival. Alle gebruikte viltjes waren voorzien van bovengenoemde merknaam. Een en ander met het doel om de zichtbaarheid van het platform te vergroten.

Er heeft een LHBTIQ+ veiligheidsoverleg plaatsgevonden en Art.1 MN nam deel aan een panelgesprek tijdens een LHBTIQ+ filmavond voor jongeren in de regio. In de Art.1 MN campagne die bedoeld was om de meldingsbereidheid van omstanders te bevorderen in 2021, was de LHBTIQ+ gemeenschap vertegenwoordigd met een eigen poster.

In het najaar hielp Art.1 MN met de organisatie van de inspiratiebijeenkomst GSA - Gender & Sexuality Alliantie, en vulde daar ook het dagvoorzitterschap in. Het jaar werd afgesloten met het uitzetten van een nieuwe PinkPanel enquête.

HORECA/ PANEL DEURBELEID

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Secretariaat PDU 2. Beheren telefoon 3. In behandeling nemen van meldingen 4. PR 5. Beheren website	<ul style="list-style-type: none"> • Door corona geen activiteiten • (initiatief lag bij de Gemeente)

Vanwege de coronapandemie was het uitgangspunt over de afgelopen twee jaren grotendeels gesloten. De werkgroep Horeca/ Panel Deurbeleid is al jaren op zoek naar nieuwe manieren om de anti-discriminatieboodschap in het uitgaansleven opnieuw in te pakken en nieuw leven in te blazen. Door corona hebben deze processen vertraging opgelopen. Met de openstelling van de horeca in 2022 en de wederopbouw van de sector na corona, zijn er wederom kansen om de toegankelijkheid tot de horeca van LHBTIQ+ personen of personen met een beperking verder te stimuleren.

HANDICAP EN CHRONISCH ZIEKEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bekendheid VN-verdrag vergoten 2. Netwerk 3. Acties/evenement/factsheet	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Verkenning plaatsgevonden

Art.1 MN heeft deelgenomen aan een drietal besprekingen met de contactambtenaar belast met dit thema. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de betrokkenheid van Art.1 MN bij het Pact Handicap Chronisch Zieken naar aanleiding van de nieuwe anti-discriminatie agenda. De tentoonstelling Levenskunstenaars over vrouwen met een beperking of chronische ziekte, die gelanceerd is tijdens de Week van de Diversiteit in Amersfoort is onder de aandacht gebracht. De vrouwen die in deze tentoonstelling aan het woord komen zijn woonachtig in de Provincie Utrecht, waardoor de tentoonstelling in meerdere gemeenten zou kunnen worden vertoond. De mogelijkheden om deze tentoonstelling in 2022 naar Utrecht te halen, en uit te breiden met portretten van Utrechters worden verkend.

ONTMOETINGEN IN BUURT EN WIJK

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sleutelfiguren faciliteren om een rol te spelen bij oplossing van problemen in de wijk	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd

In dit jaar heeft Art.1 MN contacten gelegd en versterkt met diverse wijkpartners, waaronder stichting Vreedzame Wijk en lokale wijkambassadeurs. Ook zijn medewerkers van Art.1 MN aangesloten bij een Sirenelunch om informatie op te halen over wat er in de wijk Overvecht speelt, en presentaties te geven over het meldpunt aan de aanwezige ketenpartners. De samenwerking met diverse buurtteams was optimaal. Met de diverse organisaties die bij De Oase een ontmoetingsplek hebben, zoals Stichting Asha, is zeer regelmatig contact. Stichting Vreedzaam organiseerde een thematische bijeenkomst voor het bespreekbaar maken van discriminatie bij buurtmoeders en kwetsbaren in de wijk, waar Art.1 MN bij aanwezig was.

Wethouder Linda Voortman bij ROC
Kanaleneiland aan de informatietafel
van Art.1 MN.

PIETENPACT

Prestatie afspraken

1. Deelname inclusief Sinterklaasfeest
2. Actualisatie webtool

Realisatie jan - dec 2021

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

In 2021 constateerde deze werkgroep dat het noodzakelijk werd om te praten over een duurzaam vervolg. Dit vanwege het feit dat het verbannen van de Zwarte Pieten in Utrecht is behaald. Echter, het anti-Zwart racisme is nog steeds aanwezig. In die zin werden er verschillende mogelijkheden voor een vervolg besproken waaronder het levend houden van de #blacklivesmatter beweging en de doorwerking van het slavernijverleden in het heden. Een definitief besluit werd vooralsnog niet genomen. In aanloop naar de week rondom Keti Koti heeft Art.1 MN zich ingezet voor het bespreekbaar maken van Anti-Zwart racisme, ook omdat begrip hiervan context geeft aan de discussie over Zwarte Piet. Vanuit de discussie in het Utrechtse Pietenpact ontstond het project 'De Grondwet is Jarig'. Art.1 MN voert dit project uit samen met Stichting Vreedzaam (ook een lid van het Pietenpact). In 2023 bestaat de Nederlandse grondwet 175 jaar. De Kick-off van dit project vond plaats in december.

Een deel van het team van Dienst Maatschappelijke Inclusie en Asiel van de Gemeente Utrecht bij het startpunt van de Bitterzoete Route. www.bitterzoeteroute.nl.

BITTERZOETE ROUTE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Website- en materiaalbeheer	• Gerealiseerd
2. Deelname overleg	• Gerealiseerd
3. Afstemming rondleiders	• Gerealiseerd
4. Promotie route	• Gerealiseerd

De Utrechtse Dienst Maatschappelijke Inclusie en Asiel heeft de Bitterzoete Route in het voorjaar gelopen bij wijze van teamactiviteit. Er is besloten in 2021 dat Art.1 MN zich in de toekomst zal beperken tot kwaliteitsbewaking en kernzaken rondom het behoud van de route. Uitvoering en onderhoud komen voor de rekening van een nader te zoeken partij. De route is doorlopend onder de aandacht gebracht bij regionale partners en bij het NiNsee. Tevens is er contact geweest met de initiatiefnemers van het Indische festival Kumpuland, dat in de zomer van 2022 zal plaatsvinden. Vanwege de raakvlakken zal de route op dit festival actief gepromoot worden. Ook is er contact gelegd met de Voorkamer en Migrantours, organisaties die met dezelfde materie bezig zijn, om te kijken hoe de krachten efficiënt gebundeld kunnen worden.

SPORTAKKOORD

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Stimuleren van bewustwording over discriminatie rond het sportveld	• Gerealiseerd
2. Uitkijken voor speciale projecten (Landelijk)	• Gerealiseerd

In 2021 was Art.1 MN partner van het Sportakkoord Utrecht. Dit akkoord is op 17 februari 2022 ondertekend door meer dan 50 organisaties binnen de provincie. Art.1 MN organiseerde een Klankbordgroep Sport, een Sportagenda en er is bijgedragen aan het akkoord zelf. Er zijn twee trainingen gegeven aan bestuurders en coaches van sportverenigingen tijdens het VSG congres in de Galgenwaard. Met Sport Utrecht werkte Art.1 MN aan de campagne *Blijf je stil of praat je erover?*

MENSENRECHTENCOALITIE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Deelname overleg Mensenrechtencoalitie	• Gerealiseerd
2. Mensenrechtendiner 10 december	• Geannuleerd door corona

De overleggen van Mensenrechtencoalitie kwamen in de tweede helft van het jaar beter van de grond na een versterking van het team van ambtenaren op het dossier. De voormalige trekker van de werkgroep vanuit de gemeente was weggevallen. Er zijn kennismakingsgesprekken gevoerd met de nieuwe contactambtenaar en er is een voorstel besproken om een platform van antidiscriminatievoorzieningen gevestigd in Europese mensenrechtensteden (zoals Utrecht) te vormen. Toen bleek dat het mensenrechtendiner niet mogelijk was, organiseerde Art.1 MN ter vervanging hiervan een drietal online panelgesprekken. Met als thema Vrouwenrechten: In Transitie?, Hanky Panky Goodbye en Immateriële Reparaties is de situatie rondom de mensenrechten met drie diverse groepen besproken.

Medewerkers van Art.1 MN waren (virtueel) aanwezig bij het hijsen van de Mensenrechtenvlag in verschillende gemeentes in ons werkgebied. Gedurende het jaar was er regelmatig contact met het College voor de Rechten van de Mens.

Mustapha Bah van Art.1 MN bij een activiteit van Sportakkoord Utrecht.

PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Deelname PUP's	• Gerealiseerd
2. Deelname inspiratiemiddagen	• Gerealiseerd
3. Uitvoering voorkomende activiteiten	• Gerealiseerd
4. Samenwerking CIDI	• Gerealiseerd
5. Links- en rechtsextremisme	• Interne discussie loopt

De PUPS lagen in 2021 grotendeels stil vanwege de coronamaatregelen. Echter, Art.1 MN is aangeschoven bij een tweetal bijeenkomsten. Bij de prestatie afspraken is afgesproken dat antisemitisme zou worden opgenomen. Met het CIDI is daarom de samenwerking aangehaald en een gezamenlijke factsheet gepubliceerd in november ter gelegenheid van de Kristalnacht. Er is ook contact gelegd met het landelijk expertisecentrum radicalisering. Er is in november een online bijeenkomst geweest over de vormgeving van UZWS in 2022. In die bijeenkomst zijn de netwerken in kaart gebracht. Medio 2022 wordt er een nieuw plan opgesteld. Intern bij Art.1 MN worden er gesprekken gevoerd over verschillende vormen van radicalisering en het effect hiervan op de meldingen.

WONINGMARKTDISCRIMINATIE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Fungeren als vraagbaak/sparringpartner	• Gerealiseerd
2. Meelezen met onderzoeksvoorstellen en resultaten	• Gerealiseerd voor zover gevraagd
3. Acties die voortkomen uit het onderzoek naar sanctioneren	• Initiatief bij de Gemeente
4. Meedenken in actieplan	• Initiatief bij de Gemeente
5. Gesprekspartner bestuurlijk overleg	• Initiatief bij de Gemeente
6. Samenwerking traject UNIA	• Gerealiseerd

Hoogtepunt uit dit dossier: in 2020 vond er een bijeenkomst plaats met [UNIA](#) (Belgische College voor de Rechten van de Mens). Naar aanleiding van het voorbeeld van UNIA heeft Art.1 MN in 2021 uitleg op de eigen website geplaatst. Deze uitleg was bedoeld voor mensen die zelf willen testen of zij woningmarktdiscriminatie meemaken. Art.1 MN bood aan die mensen ook ondersteuning. Vooralsnog is die test niet vaak gebruikt.

ROLMODELLEN PROJECT

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. 7 portretten van MBO studenten	• Afgerond in 2020
2. Social Media Campagne Hands-on	• Gerealiseerd
3. Aansluiten stedelijke campagne MBO	• Gerealiseerd

Eind 2019 benaderden vertegenwoordigers van gemeente Utrecht Art.1 MN met een plan om jonge inwoners van Utrecht meer positieve rolmodellen uit de stad aan te bieden via een mediacampagne. Het doel was tweeledig: "Primair is het doel om jongeren met een migratieachtergrond te ondersteunen bij het vinden van een sterke en positieve identiteit waar de migratieachtergrond onderdeel van is. Secundair is het doel om vooroordelen bij Utrechters-breed en vooral werkgevers weg te nemen." Art.1 MN werd benaderd als partner en mogelijke uitvoerder van dit project, met oog op haar inzet in het tegengaan van discriminatie en negatieve stereotypes in Utrecht.

Een campagne voor en over jongeren, moet ook gemaakt worden door jongeren. Art.1 MN benaderde daarom direct de Nationale Jeugdraad (NJR) en hun interne communicatiebureau Studio BOLD, om met deze jongeren de campagne vorm te geven.

Het project werd in twee fases verdeeld:

- Fase 1: Het in beeld brengen van diverse jongeren met een sterke link aan de Utrechtse mbo's. Hun inspirerende verhaal wordt gedeeld door mbo partners in de stad en draagt bij aan positieve beeldvorming.
- Fase 2: De rolmodellen (campagne) sluit aan bij de geplande collegetours van gemeenteraadsleden in het Utrechts mbo, gastlessen en bijeenkomsten waar het mbo gerepresenteerd wordt, zoals stage-, werk- en netwerkbijeenkomsten.

Het project is separaat verantwoord aan de Gemeente Utrecht.

EVENEMENTEN EN 5 MEI

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevrijdingsfestival 2. Activiteitenbudget (PR, gadgets, activiteiten)	<ul style="list-style-type: none"> • Afgelast wegens corona • Gerealiseerd

Fysieke evenementen zijn aan het begin van 2021 niet mogelijk, dus heeft Art.1 MN in de Week tegen Racisme een online panelgesprek georganiseerd over alledaags racisme. Ook waren er twee bijeenkomsten van Kleurles. Het panelgesprek LHBTI+ veiligheid kon gelukkig zowel online als in TivoliVredenburg doorgang vinden.

In 2021 werd de eerste Ketikoti herdenking in Amersfoort gehouden. Utrechtse partners zoals Ketikoti Utrecht, NinSee, Labyrinth, ondersteunden de Amersfoortse partners. Tevens werd de gelegenheid benut om informatie te verschaffen aan een breder publiek over anti-zwart racisme. Dit ging gepaard met een hoorcollege van dr. Baryl Biekman over het historisch perspectief en context en een panelgesprek met Ketikoti Utrecht, Ketikoti Amersfoort, NiNsee, Baba Tarawally, en Labyrinth. Ook werd een factsheet uitgebracht. De registratie van deze gesprekken zijn terug te vinden op de sociale mediakanalen van Art1 MN.

ACTUALITEITEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Verspreiden actualiteiten/nieuws	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd

Via de eigen sociale media kanalen heeft Art.1 MN een actieve bijdrage geleverd aan het verspreiden van het nieuws. Daarnaast verscheen Art.1 MN in onder meer in De Groene Amsterdammer, AD en NRC.

DIVERSITEITSPRIJS EN ANNIE BROUWER - KORFPRIJS

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoering secretariaat 2. Werving nominaties 3. Organiseren bijeenkomsten jury 4. Coördinatie uitreiken, regelen oorkondes en bloemen 5. Uitbetaling prijzengeld en evaluatie	<ul style="list-style-type: none"> • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Gerealiseerd • Gerealiseerd

In 2021 werd de Diversiteitsprijs uitgereikt aan Stichting De Oase en de ABK prijs aan Elias van Mourik.

Voorzitter en Secretaris van Stichting Asha, Winnaar Diversiteitsprijs 2021.

BELEIDSADVIES

In 2021 nam Art.1 MN deel aan de volgende adviestrajecten:

- Anti-discriminatie agenda: ophaalsessies bij de moslimgemeenschap (3) en bij de Aziatische gemeenschap (2), diverse afstemmingsgesprekken, doornemen en adviseren over het conceptueel kader, meelesen met verschillende versies, aanwezigheid bij de presentatie van het plan
- Begeleidingscommissie institutioneel racisme: deelname aan vergaderingen van de begeleidingscommissie, bilateraal overleg met de projectleider, adviseren over het conceptueel kader, bijeenkomst sleutelfiguren organiseren, advies uitgebracht.
- Commissie doorwerken slavernijverleden in het heden: advies naar aanleiding van meldingen en beschikbare kennisproducten (waaronder koloniale routes in Utrecht en Amersfoort), informeren en ondersteunen bij de uitnodiging van sleutelfiguren.

NETWERKEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2021
1. Zoveel mogelijk bondgenoten en partijen in de stad benaderen waar mogelijk	• Gerealiseerd

In 2021 werd er contact gelegd met de volgende netwerkpartners:

Utrecht in Dialoog, RDO, Politie, BOAs, NiNsee, Ketikoti Utrecht, St. Vreedzaam, partners Pietenpact, overige LHBT partners, Stadspodium, Stichting Asha, de Oase, LVtD, G4 ADVs (Den Haag Meldt, ADB Haaglanden, Radar/Art1 en MDRA), COA Utrecht, Movisie, Bureau Omlo, De Normaalste Zaak en Diversiteit in Bedrijf, COA cafe, nationale pers (NOS, RTL), Assoenna Moskee, Ulu Moskee, COA, Vakbonden, Provincie Utrecht, CIDI, Utrechtse Federatie Gezelschapsverenigingen (studentenverenigingen), Thirty030, Stichting Vredeseducatie, Human Rights Sarajevo,

Netwerkbijeenkomst met Typin en Asian Raisins in het kader van bewustwording straatintimidatie zoals ervaren door de Aziatische Gemeenschap.

TABEL: URENVERANTWOORDING 2021

	Ingekochte uren bij Art1MN	Realisatie uren door Art1MN
Basispakket Meldpunt Discriminatie ADV	1.581	1.242
Aanvullende dienstverlening		
Meldingsbereidheid	422	665
Educatie	350	300
Arbeidsmarkt	260	395
Moslimdiscriminatie	180	219
LHBTI	269	241
Horeca en panel deurbeleid	80	1
Handicap en chronisch zieken	130	34
Woningmarktdiscriminatie	80	289
Buurt en wijk	60	279
Pietenpact	40	33
Bitterzoete route	65	15
Mensenrechtencoalitie	30	79
Sportakkoord	80	100
Utrecht zijn we samen (waaronder pop-ups)	80	16
Beleidsadvies	50	147
Evenementen zoals 5 mei	50	87
Actualiteit overig	68	385
Diversiteitsprijs	76	178
Netwerk overig	50	88
Totaal	4.518	6.524

Informatietasjes bij de start van de Bitterzoete Route voor het team Dienst Maatschappelijke Inclusie. Wegens coronamaatregelen stonden de tasjes klaar op een bankje in plaats van persoonlijk te worden overhandigd.

BIJLAGEN

INWONERS

	1 januari 2019	1 januari 2020	1 januari 2021
	inwoners	inwoners	inwoners
Utrecht	352866	357597	359370

MELDINGEN

	2019	2020	2021
Aantal meldingen door inwoner gemeente	176	352	268
Promillage (meldingen inwoner gemeente)	0,31	0,50	0,75
Aantal meldingen over voorval gemeente	172	237	269
Promillage (meldingen voorval gemeente)	0,49	0,49	0,75

KLACHTBEHANDELING

	2021	2020	2021
	inwoner	inwoner	inwoner
Alleen registratie	25	32	79
Advies/informatie	112	267	123
Beïnvloeding beleid	2	4	5
Bemiddeling	19	21	21
Bijstaan in procedures	6	6	3
Doorverwijzing	25	21	42
Eigen onderzoek Meldpunt	0	1	0
Overig	0		0

DISCRIMINATIEGROND

	2019	2019	2020	2020	2021	2021
	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval
Antisemitisme	2	0	3	3	2	1
Arbeidscontract	0	0	1	1	1	3
Arbeidsduur	2	2	0	0	0	0
Burgerlijke staat	0	0	6	5	2	3
Geslacht	17	9	23	23	19	17
Godsdienst (waarvan tegen moslims)	18 (12)	13 (8)	16 (13)	15 (12)	14 (10)	13 (9)
Handicap/chronische ziekte	18	31	27	28	32	41
Herkomst, huidskleur	78	77	243	118	118	114
Leeftijd	5	7	10	12	10	11
Levensovertuiging	1	1	0	1	2	2
Nationaliteit	2	0	9	11	3	3
Politieke gezindheid	0	0	0	1	4	3
Seksuele gerichtheid	25	18	9	10	24	25
Niet-wettelijk	17	17	11	15	55	51
Onbekend	5	5	7	6	1	1

WIJZE VAN DISCRIMINATIE

	2019	2019	2020	2020	2021	2021
	inwoner	voerval	inwoner	voerval	inwoner	voerval
Bedreiging	3	4	3	3	8	9
Geweld	1	3	3	3	7	6
Omstreden behandeling	110	110	131	150	163	170
Vijandige bejegening	73	61	230	93	107	100
Overig	1	2		1	1	0
Onbekend/niet van toepassing	3	3			0	0

MAATSCHAPPELIJK TERREIN

	2019	2019	2020	2020	2021	2021
	inwoner	voerval	inwoner	voerval	inwoner	voerval
Arbeidsmarkt	48	48	43	61	56	66
Buurt/wijk	15	15	18	18	12	12
Collectieve voorzieningen	16	16	29	31	41	39
Commerciële dienstverlening	22	22	34	38	39	41
Horeca/amusement	9	10	2	3	11	17
Huisvesting	6	7	18	18	10	9
Media en reclame	8	7	146	7	16	9
Onderwijs	8	13	13	13	15	13
Openbare ruimte	15	14	19	20	32	32
Politie/OM/vreemdelingenpolitie	7	5	8	8	9	10
Privésfeer	0	0			6	5
Publieke/politieke opinie	12	4	15	13	8	4
Sport	5	6	6	6	13	12
Overig	1	1	1	1	0	0
Onbekend	4	4			0	0

TOELICHTING CIJFERS UTRECHT 2021

Meldingen

In het jaar 2021 hebben 268 inwoners van Utrecht zich bij Art.1 MN gemeld met een discriminatie-ervaring. 269 keer is een melding gemaakt van een discriminatie-ervaring in het Utrechtse. In 2021 is het aantal meldingen van inwoners ten opzichte van 2020 afgenomen. In 2020 was er een significante groei in het aantal meldingen ten opzichte van 2019 te zien vanwege het omstreden coronalied van Lex Gaarhuis van Radio 10. Volgens 140 inwoners uit Utrecht was het lied beledigend voor Oost- en Zuidoost-Aziaten in Nederland en zij deden hier melding van. Halen we deze zogenoemde bulkmelding over het Radio 10-nummer af van het aantal in 2020, dan zien we t.o.v. 2020 een stijging van 56 meldingen. Het aantal meldingen over voorvallen in Utrecht is in 2021 met 32 meldingen gestegen.

Gronden

In 2021 zijn over incidenten in het Utrechtse de meeste meldingen binnengekomen op de discriminatiegrond: herkomst/kleur (114). Dit betrof 43% van het totaal aantal meldingen. Jaarlijks ontvangt Art.1 Midden Nederland op deze grond de meeste meldingen, hetgeen betekent dat deze problematiek structurele aandacht verdient.

Kenmerkend voor de meldingen op de grond herkomst/kleur is dat de discriminatie op allerlei terreinen wordt ervaren. De meeste discriminatie is op de arbeidsmarkt ervaren (31 meldingen). Op het terrein de commerciële dienstverlening zijn 17 ervaringen geregistreerd, op het terrein de openbare ruimte 15 meldingen en op het terrein collectieve voorzieningen 12 incidenten.

Er is in 2021 een stijging van registraties op de grond seksuele gerichtheid (25 meldingen t.o.v. 10 in 2020). Eind 2020 lanceerde Art.1 Midden Nederland samen met het COC Midden-Nederland het platform: #weblijvenonzelf. Via het platform zijn 13 meldingen ontvangen die op het Utrechtse toezagen. Van deze 13 meldingen hadden 10 personen een discriminatie-ervaring opgedaan op straat. Veelal betroffen dit scheldpartijen vanwege de geaardheid.

Een toename van meldingen zien wij bij de gronden handicap en niet-wettelijke gronden. Deze stijging heeft voornamelijk te maken met de coronamaatregelen. 17 van de 41 meldingen op de grond handicap zijn toe te schrijven aan de coronamaatregelen net als 30 van de 51 meldingen op de grond niet-wettelijke gronden.

Corona

In 2021 zijn er 50 meldingen gedaan die gerelateerd zijn aan de coronamaatregelen en zich in de gemeente Utrecht afspeelden. Men klaagde over een ongelijke behandeling, omdat zij een coronatoegangsbewijs moesten tonen (15), een mondkapje moesten dragen (15), over de dwang die zij voelden om zich te laten vaccineren (11) en over corona in het algemeen (9). Deze klachten zagen toe op verschillende terreinen. De meeste meldingen betroffen een ervaring van ongelijke behandeling op het terrein commerciële dienstverlening (11), collectieve voorzieningen (10), horeca (9) en sport en recreatie (7).

Alle melders zijn persoonlijk benaderd en elke melder kon de discriminatie-ervaring kwijt bij onze klachtenconsulenten. Slechts in enkele gevallen was er de mogelijkheid om de klacht over de coronamaatregelen op te pakken middels de gelijkebehandelingswetgeving. Dat geldt voor situaties waarbij iemand geen mondkapje kon dragen of zich niet kon laten vaccineren danwel zich niet kon laten testen vanwege een beperking/chronische ziekte (17 meldingen) en/of religie (1). Het merendeel van de meldingen had geen juridische grond. Deze meldingen worden dan geregistreerd onder de discriminatiegrond: *niet-wettelijke grond* (30 meldingen). Ondanks dat Art.1 Midden Nederland deze melders niet juridisch kon bijstaan, zijn de melders allen serieus genomen en individueel geïnformeerd en geadviseerd. Een veelgehoorde opmerking bij deze melders was dat zij wel blij waren ergens terecht te kunnen met deze ervaring en dat zij het op prijs stelden dat de ervaring werd geregistreerd.

Het behoorlijke aantal coronagerelateerde meldingen, leidde in 2021 tot de oprichting van de werkgroep corona. In de werkgroep corona zitten klachtenconsulenten en medewerkers van verschillende antidiscrimatievoorzieningen, waaronder Art.1 MN. De werkgroep heeft nauw contact met zowel de (Kinder)Ombudsman als het College voor de Rechten van de Mens. Hierdoor kan er snel geschakeld worden. Casussen die via de gelijkebehandelingswetgeving te behandelen zijn, en mogelijk precedent scheppen, worden met voorrang bij het College voor de Rechten van de Mens aangemeld en indien mogelijk door het College getoetst. Signalen die niet onder de gelijkbehandelingswetgeving vallen, maar als onderscheid worden ervaren geeft de werkgroep door aan de (Kinder)Ombudsman, die op diens beurt weer in contact staat met het Ministerie van VWS.

Terrein

Net als voorgaande jaren zijn de meeste discriminatie-ervaringen opgedaan op de arbeidsmarkt (66 meldingen). We zien een stijging van het aantal meldingen op de terreinen horeca en sport. Deze stijging is te verklaren, aangezien de horeca en sportgelegenheden in 2020 grotendeels gesloten moest blijven wegens de lockdowns. Een afname van het aantal meldingen zien wij op het terrein huisvesting. Werden er in 2020 nog 18 meldingen gedaan van ervaringen op dit terrein, in 2021 waren dit er nog 9. Het aantal in 2021 correspondeert meer met het aantal in 2019 (7 meldingen).

Aard

De meeste discriminatie-ervaringen in Utrecht zijn als een omstrede behandeling geregistreerd (170). Bij een omstrede behandeling kan men bijvoorbeeld denken aan dat de toegang wordt geweigerd tot een winkel, voorziening of werk, of dat iemand wordt uitgesloten ergens aan deel te nemen, of de uitwerking van regels anders gelden voor diegene dan voor anderen.

Er zijn in 2021 100 registraties gemaakt van een vijandige bejegening. Een vijandige bejegening houdt in dat men bijvoorbeeld nare en beledigende opmerking krijgt vanwege de herkomst/huidskleur of bijvoorbeeld vanwege de seksuele geaardheid. Als we de aard afzetten tegen de discriminatiegronden zien wij dat op voornoemde gronden vaker een vijandige bejegening is geregistreerd dan een omstrede behandeling, terwijl op alle andere gronden vaker een omstrede behandeling is geregistreerd.

Zetten we de aard af tegen het terrein, dan zien wij dat de discriminatie op het terrein openbare ruimte (19), buurt/wijk (11), media/reclame (7), privésfeer (5) en op het terrein publieke/politieke opinie (2) voornamelijk als een vijandige bejegening wordt ervaren. Op alle andere terreinen wordt omstrede behandeling vaker geregistreerd.

Afhandeling

Van elk dossier wordt bijgehouden hoe de melding is afgehandeld. Bij het behandelen van een melding wordt er samen met de melder gekeken naar welke acties wenselijk én haalbaar zijn. Dit hangt sterk af van het type klacht en de wensen en verwachtingen van de melder.

In de meeste gevallen heeft Art.1 MN de melders advies of informatie gegeven (123 keer). Dat kan een vraag zijn of een incident binnen de gelijke behandelingswetgeving valt, of bijvoorbeeld een advies voor eigen handelen.

In 79 gevallen is de klacht alleen geregistreerd. De klacht valt dan niet onder de gelijkebehandelingswetgeving (zoals veel van de coronameldingen) of men heeft geen behoefte aan een verdere behandeling van de klacht. Door de klacht op te nemen in de registraties komt er wel zicht op de problematiek die door burgers als discriminerend wordt ervaren. De consultants bieden in deze gevallen vaak een luisterend oor.

Een andere afhandelingsmogelijkheid is bemiddeling, waarbij namens de melder wordt geprobeerd om antwoord te krijgen van de andere partij op de discriminatie-ervaring van de melder. Het beoogde doel is om partijen weer op één lijn te krijgen (21 keer). Indien dat niet lukt kan Art.1 MN de melder ondersteunen bij procedures, zoals bijvoorbeeld het College voor de Rechten van de Mens (3).

Als een melding niet bij Art.1 Midden Nederland thuishoort, wordt de melder (met een warme overdracht) doorverwezen. In 2021 is dit 42 keer gebeurd.

Team Art.1 Midden Nederland
in het Maximapark, Utrecht.

LEKKER
LEVEN